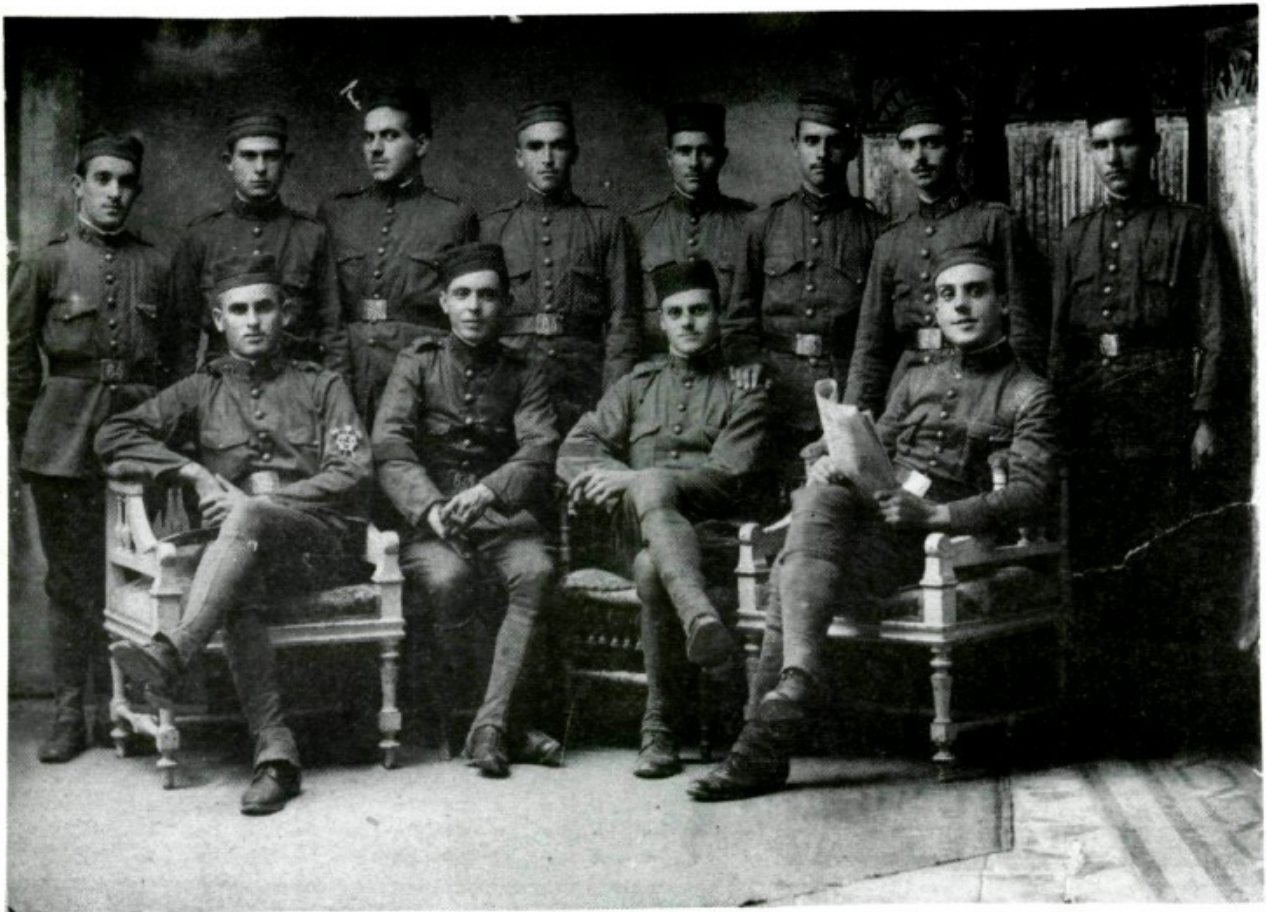

ES SAIG

ALGAIDA - NÚM. 149 - MAIG DE 1993 - PREU: 150 ¢

Tots aquests algaidins varen néixer pels voltants de l'any 1900. La foto és feta a Cartagena l'any 1921: quan estaven a punt de partir cap al Marroc, es produí el desastre d'Annual i per això van set "repatriats" a Mallorca. D'esquerra a dreta hi ha: Pere Serral, Guillem de Son Romaguera, Toni de Ses Cases Noves, no identificat, Toni Meví, Andreu Trinxet, Joan Joia i Bernat Serral (que precisament va morir a Cartagena, poc després d'aquesta foto, d'un atac de cor).

Asseguts: un germà d'en Nofre Rual, Joan Migquart, Joan Pau i Pere Ramon, es potecari.

(Foto cedida per l'amo'n Pere Serral)

EDITORIAL

L'AIGUA, UN BE ESCAS

No hi ha dubte que tendrem un final de curs mogut amb les eleccions generals avançades que ja són aquí. Avui en podríem parlar i fer el nostre pronòstic de qui les guanyarà i amb quin marge, però mai no hem tengut vena profètica i, per tant, més val que ho deixem córrer i en haver acabat ja contarem.

El que sí sabem -i aquí no cal ser cap endevinaire ni tenir dots de vident- és que s'acosta l'estiu, que aviat farà calor, que haurem de beure molt (aigua, s'entén), que suarem i ens voldrem refrescar i, en resum, que necessitarem molta d'aigua. I també sabem que enguany -per seguir una tradició amb molt poques excepcions- ha plogut ben poc. Les pluges que hem tengut a les darreries d'abril, molt profitoses però no massa abundants, no ens han d'amagar el problema. Els pous que ens subministren aigua és pot dir que no han tengut hivern, si per hivern entenem un període de descans i de recuperació. De fet, han seguit treballant amb regularitat i els aqüífers no s'han refet, més bé deuen haver minvat el seu nivell.

Es necessari que ens conscienciem de la necessitat d'estalviar aigua tant com puguem. Pensam que s'ha millorat en aquest sentit, però encara hem d'avançar per aquest camí. Potser digueu que aquest sermonet ja el vos hem fet altres vegades, que ja el coneixeu; no és de més recordar-lo adesiara perquè el tenguem tots ben present.

Els auguris són de greus dificultats a mig termini pel que fa a l'aigua a Mallorca i a les nostres illes en general; possiblement ens trobem davant un problema irreversible, però l'hauríem d'ajornar fins on sigui possible. Per bé que la nostra societat ens convidi i ens inciti contínuament a tudar moltes coses, siguem responsables amb aquest bé cada vegada més escàs i facem-ne un ús adequat i solidari.

Bolletí de l'Obra Cultural Balear
d'Algaida.

Revista mensual. D.L.P.M. 495/80

Domicili: Rei, 1. Algaida.

Imprimeix: Apóstol y Civilizador.
Petra.

ES SAIG només es responsabilitza de
l'editorial.

Dirigeix: Delfí Mulet

Administra: Directiva Obra Cultural.

Mecanografia: Mireia Mulet.

Col.laboren: Pere Mulet, Joan Trobat,
Alexandre Pizà, Joan Mulet, Biel Bibi-
loni, Biel Sastre, Miquel Fiolet,
Xesc Oliver, Víctor Andreu, Víctor
Mulet, Miquel Serra, Antònia Maria
Mulet, Catalina Martorell.

CALAIX DE SASTRE

PAPER, PAPER

No és un bon moment per fer promeses en públic, perquè aquestes, les promeses, gaudeixen d'un prestigi molt magre. Potser mai no ens havíem arribat a creure totalment els mags il·lusionistes que ens prometien el món i la bolla. Però el circ és tan exagerat, que tampoc ja no creim els cínics pallassos quan prometen que s'assabenten de la sortida del sol perquè la llegeixen als diaris. La falsedat dels duros *sevillanos* és històrica; era ben coneguda dels nostres padrins -"És més fals que un duro *sevillano*"- que posaven aquesta moneda com exemple d'engany, de falta a la veritat. Ja ho diuen: no hi ha temps que no torn. Els duros *sevillanos* novament omplen i buiden butxaques.

Sí, no corren temps favorables a la credibilitat de les promeses. Però m'atraveso a fer-ne una: la historieta que ara contaré és més certa que un duro *sevillano*. No sé si sabeu que la darrera estridència de la moda és netejar-se el cul amb dibuixets. En efecte, el disseny també ha arribat al paper higiènic, el qual, per complir amb tota dignitat la seva funció, no basta que tenguí el punt de suavitat convenient a la zona delicada per on s'ha de passejar, sinó que, a més, ha de ser del color precís -tons càlids, és clar- i ha de presentar-se engalanat amb qualque tema decoratiu. Així com les dues primeres qualitats -suavitat i color- no admeten moltes variacions, en canvi les possibilitats de la tercera -ornamentació- són pràcticament il·limitades, i ja parlen d'un paper higiènic apte per a cada personalitat, amb tota la immensa escala de variants que trobam dins el camp de la moda en general. És de suposar, per tant, que hi haurà un paper higiènic *light*; un altre de *heavy*; un de *yuppie*; un de *xiruca*; un de postmodern... I pos els punts suspensius de rigor, perquè m'he perdut dins l'embalum de terminologia científica que no domín.

Ja tenim un dubte més per afegir a la tirallonga de les preguntes existencialistes sense resposta: Quin és el model de paper higiènic que més s'adiu al nostre tarannà? Ja l'he experimentat en pròpia vergonya, el drama de no ser capaç d'articular res més que una resposta a la defensiva, d'aquelles de sortir per la tangent: vaig dir que em conformava si el meu paper higiènic no estava dotat de xinxetes, pues de cactus ni d'altres instruments corrossius. No vaig tenir l'originalitat del rei En Jaume, que s'eixugava el cul -diu el cronista satíric- amb els versos dels poetes que volien ofendre'l. Ni tampoc el sentit pràctic dels nostres pares i padrins, que fins fa no gaire anys havien trobat una manera raonable de reciclar el paper de diari. És a dir, les notícies d'abans tenien el mateix destí fatal que els dibuixets d'ara. Ho veis com no hi ha temps que no torn?

Dubtes existencialistes a banda, el cert és que el paper higiènic m'ha servit per netejar aquest article de *filesas*, corrupcions fines i gruixades, eleccions anticipades i mentides vàries. Bona feina!

EN CALAIX DESASTRE

M'HAN DIT QUE DIUEN

Ha passat la quaresma i la Setmana Santa i, com deia un, ja no és lo que era. Encara hi ha gent que "fa la quaresma" de no fumar o de no beure vi i que recorda com altre temps durant la Setmana Santa només feien pel·lícules de romans o de nins com "Marcelino pan y vino"... Ara no, les coses han canviat molt, i es pensa més en fer vacances, viatges i sopars i dinars... Durant aquestes darreres setmanes hem sentit parlar més de dinars i sopars que d'altres coses. La gent segueix amb les tradicions, i fa panades i robïols, i les cerimònies de l'església es veuen ben concorregudes..., però allò del "recolliment" s'ha deixat anar bastant. Hi ha qui troba que hauríem de tornar a aquells temps, però la majoria pensa que és més bo anar amb els nous costums i disfrutar un poc més de la vida.

I durant la setmana després de Pasco se n'han fet molts de sopars, a Algaida. Un grapat tenien com excusa les carrosses: sí, amb el que han guanyat dels premis de les carrosses poden fer un bon sopar. És clar que hi ha pares que diuen que són ells qui han de pagar les despeses de les carrosses, i els premis els gasten en un sopar... Però també hi ha pares que troben que no és pagat que els al.lots facin carrosses durant la Setmana Santa: així al manco estan entretinguts.

Una cosa que sembla haver tengut bastant d'èxit és la tómbola: a tota hora veies gent que comprava "boletos". Un comentava que si això va bé aviat faran una església nova; començaran per l'enllumenat i podran seguir per tot el que fa falta: orgue, calefacció, més ventiladors, coixins pels bancs, etc. etc.

A la fi el mes d'abril ha deixat caure un grapat de litres d'aigua damunt la nostra terra resseca: era ben hora. Els pagesos ja estaven desesperats, i ja comentaven que enguany no se salvarien ni amb les subvencions. La veritat és que era tan necessària l'aigua de pluja que no hem sentit ningú que no ho hagi agraït.

I que no trobau que és hora de parlar d'eleccions? Tothom ho esperava, que s'avançarien, però encara ens ha agafat com a de sorpresa. La veritat és que els comentaris del poble no són tan encesos com quan hi ha eleccions a l'Ajuntament: això d'eleccions generals queda com més enfora. I, sobretot, han dit que als mítins, si se'n fa qualcun, serà sense coses per menjar..., i això li resta molt d'interès....

Els comentaris que hem sentit referits a les contribucions que ens tocarà pagar als algaidins per les obres que s'estan fent al poble són molt pessimistes. Sense anar més enfora, la revisió que s'ha fet del cadastre, diuen que suposarà un increment de les contribucions molt elevat. I un comentava que, a més de pagar la contribució, això representa que tant per vendre com per deixar en herència una casa, l'impost per transmissió seria molt, però molt, més car. Ara ja hi ha cases a la venda que no troben comprador, però aviat seran encara més males de vendre: tant per la crisi com pels impostos que s'hauran de pagar.

Un comentava, a una tertúlia de cafè, que viure a Algaida aviat serà més car que viure a Ciutat. Quan estiguin fetes totes les obres municipals que estan en marxa, només per mantenir-les resultarà prohibitiu: camp de futbol i vestidors, aigües netes i brutes, depuradora, escoles i escoletes, local de la Tercera Edat (o, com en diuen ara, d'usos socials)... Vos imaginau la quantitat de persones necessàries per fer funcionar tot això? Ara que només han de "dur" l'Ajuntament i agranar Sa Plaça els divendres ja no basta el personal municipal que pagam... no sé què farem llavors.

En sentírem un que no se'n podia avenir que el pressupost municipal d'Algaida per a l'any 1993 estigui devers els cent-quaranta milions de pessetes. Fa una quinzena d'anys, durant el primer Ajuntament democràtic, el pressupost no arribava als deu milions de pessetes... És vera que tot ha pujat molt, però així i tot la diferència és molt grossa. I, comandi qui comandi, tots aquests dobbers han de sortir del poble, de les contribucions que pagam tots.

Darrerament aquest Sord toca temes massa seriosos: seria ben necessari que es dedicàs més a fer qualque dinar o sopar, explicar quatre "bufes" del poble, i deixar anar l'Ajuntament, la circulació, les Normes Subsidiàries... i tots aquests problemes, que si tens la panxa plena i has begut un poc de vi, no són tals problemes.

UN SORD

MOVIMENT DEMOGRÀFIC

Marcelino Gómez Bello. Rafel Fullana Sastre. Ens Miquel Jaume Tomàs. Va morir dia 14 d'abril als deixà dia 15 d'abril a l'e- morir dia 16 d'abril. Tenia 76 anys. dat de 87 anys. 80 anys.

Certamen literari de Castellitx

Aquest mes vos oferim el parlament que Gabriel Janer Manila va pronunciar a Castellitx amb motiu del Certamen literari. Precisament enguany s'acomplia el vint-i-cinquè aniversari de la seva creació.

Com ja hem fet en anys passats, segurament el mes que ve vos oferirem els treballs guanyadors en les respectives opcions: Poesia, Narració curta i Poesia popular o Glosat.

L'AJUNTAMENT INFORMA

CEMENTIRI

Actualment està en exposició pública la tramitació d'un important nombre de títols de propietat de nínxols i sepultures dels cementiris d'Algaida. Per a més informació dirigiu-vos a les oficines de l'Ajuntament.

PONÈNCIA DE VALORS. CADASTRE D'URBANA.

L'Ajuntament d'Algaida ha acordat interposar recurs de reposició a la Ponència de valors aprovada pel Consell Territorial de la Propietat Immobiliària de les Balears. El recurs afecta, entre d'altres temes, els polígons establerts a l'efecte de valoracions de sòl, les deficiències de l'estudi de mercat efectuat i els valors establerts tant per al sòl com per a la construcció.

PEIXATERIA

L'Ajuntament d'Algaida ha iniciat la desafectació de l'immoble fins fa poc destinat a l'activitat de peixateria per convertir-lo en local de la Policia Municipal. Aquesta iniciativa s'inclou en el pla previst per la Corporació per perfeccionar el funcionament de la Policia Municipal a fi de facilitar un millor servei als veïns del poble.

SEMBRA D'ARBRES

D'acord amb la Direcció del Col·legi Públic Pare Bartomeu Pou, l'Ajuntament d'Algaida ha plantat un bon grapat d'arbres al recinte escolar.

CANS

Atesa la preocupació mostrada pels pagesos del terme sobre les matances que periòdicament produeixen cans en estat salvatge a les guardes d'ovelles i als galliners, el Batle es va reunir amb un grup de pastors, la Policia local i el sots-tinent i el sergent de la Guàrdia Civil d'Algaida per tal de prendre mesures sobre el tema.

A conseqüència d'aquesta reunió la Policia Local ja ha efectuat diverses inspeccions i els serveis de l'Ajuntament han traslladat un parell de cans a Palma.

És imprescindible, per solucionar aquest problema, que els particulars col·laborin amb la Policia local i la Guàrdia Civil.

SANEJAMENT

A les connexions de les aigües brutes no es poden incorporar les aigües pluvials; les canonades seran únicament per a aigües brutes. Qualsevol tipus d'obra en relació amb aquest tema s'ha de consultar i sol·licitar a l'Ajuntament.

AGRAÏMENTS

L'Ajuntament vol agrair als Quintos i als representants de les entitats del poble la seva participació en la festa de la Pau d'enguany.

L'AJUNTAMENT INFORMA

ACTIVITATS

Organitzat per l'Ajuntament, a Ses Escoles es durà a terme, cada dijous, a partir de dia 6 de maig, un curs de ball de saló.

El curs tindrà una durada de 10 setmanes, i cada classe una hora i mitja. El preu del curs serà de 4.000 ₧. Les classes es realitzaran a partir de les 21 hores.

x x x

L'Associació fotogràfica d'Algaida durà a terme el proper dia 14 de maig a les 21'30 hores a la Sala de Plens de l'Ajuntament una projecció de diapositives del Marroc basada en els materials i treballs aportats per Jaume Alomar, Jaume Capellà Villalonga i Miquel Febrer Pastor.

x x x

La Mancomunitat Pla de Mallorca té previst celebrar la Cloenda del Pla d'Educació d'Adults el proper dia 14 de maig al Restaurant Binicomprat. Al mateix lloc, i abans del sopar de cloenda, es podrà visitar l'exposició dels treballs efectuats pels alumnes.

x x x

L'Ajuntament d'Algaida organitza dia 16 de maig a la sala de la Unitat Sanitària de Pina una exposició de plantes, olles i calderes d'aram. Les peces que es mostraran són propietat dels veïns del lloc de Pina.

CICLISME

L'Ajuntament d'Algaida col.labora amb el patrocini d'una etapa en la IX edició del Premi Ciclista Pla de Mallorca. En aquesta volta ciclista hi participa el Club a Poc a Poc amb els següents corredors: Tomeu Ribas Pujol, Mateu Palerm Mateu, Tomeu Salas Gelabert, Tomeu Ballester Salas, Antoni Trobat Marí, Joan Gelabert Puigserver, Antoni Abrines Dolç, Rafel Perelló Garcies, Tomeu Mulet Trobat, Antoni Trobat Sastre, Felip Salas Jaume, Francesc Conejo Simón i Guillem Miralles Garcies.

Les etapes són: 25 d'abril, Maria; 1 de maig, Sencelles; 9 de maig, Lloret; 16 de maig, Petra; 23 de maig, Sineu; 30 de maig, Muro; 6 de juny, Vilafranca; 13 de juny, ALGAIDA.

Etapa d'Algaida. Itinerari: sortida d'Algaida-Pina-Lloret-Sineu-Maria de la Salut-Can Peris-Petra-Sant Joan-Ctra de Montuïri-Montuïri-Randa i arribada a Algaida.

Sortida: a les 10 hores a la Plaça d'Algaida.

FUTBOL

Molt possiblement durant aquest mes o a principis del pròxim es dugui a terme una festa per celebrar la gran campanya del Club de Futbol Algaida. El Club i l'Ajuntament estan en converses sobre el particular.

ORQUESTRINA D'ALGAIDA

L'Ajuntament d'Algaida col.laborarà amb el nou disc de l'Orquestrina d'Algaida. Aquest grup presentarà el seu nou disc el proper dia 22 de maig, dissabte, el vespre, a Sa Plaça d'Algaida.

ASSOCIACIÓ FOTOGRAFICA

D'acord amb les converses mantingudes amb l'Ajuntament, l'Associació fotogràfica d'Algaida podria organitzar un cicle de cinema. En aquests moments s'està preparant la programació que ha de presentar a l'Ajuntament.

NOTICIARI

PRESENTACIÓ D'UN LLIBRE SOBRE EL PARE POU

El passat dia 21 d'abril es va presentar al Casal Balaguer de Ciutat el llibre "Las tesis de Calatayud". La presentació va anar a càrrec de la professora Carme Bosch i del nostre paisà i bon amic Pere Fullana.

El llibre és obra dels professors Sebastià Trias Mercant i Alexandre Font Jaume; es tracta de la traducció d'una selecció del llibre del Pare Pou "Theses Bilibilitanae", amb un interessant i aclaridor estudi preliminar. La importància d'aquesta obra radica en el fet que és la primera història de la filosofia espanyola. Per altra part, ens ofereix la possibilitat de conèixer un poc l'obra del Pare Pou, no gens a l'abast de la majoria de gent ja que majorment està escrita en llatí i en grec.

ASSOCIACIÓ DE LA TERCERA EDAT: ELECCIONS DE PRESIDENT

Estan convocades les eleccions per a president de l'Associació de la Tercera Edat. Ja s'han cobert les etapes de presentació de candidatures i d'exposició al públic i ha començat el període de campanya electoral. Les eleccions es faran dia 26 de maig horabaixa, des de les 6 fins a les 10, al local de l'Associació, a la Rectoria.

EXPOSICIÓ DE GRAVATS ANGLESES AL MOLÍ D'EN XINA

El Molí d'en Xina eixampla de cada vegada més l'àmbit de les seves activitats. Perquè dia 14 de maig s'inaugura a l'edifici del carrer de la Ribera l'exposició VISIONS, que mostrarà 37 obres realitzades amb diferents tècniques per 13 gravadors de l'Oxford Maker's Cooperative, un centre cultural que du a terme una tasca semblant a la del Molí d'en Xina, però a la ciutat anglesa d'Oxford, coneguda a tot el món per la seva universitat. Per tant, la frase que encapçala aquest escrit no és cap exageració, sobretot si tenim en compte que l'exposició citada constitueix una forma d'intercanvi entre els dos centres artístics, que es complementarà a la propera tardor a Oxford amb una exposició de l'obra feta al Molí i un curset teòric i pràctic impartit p'En Víctor Andreu. Els llocs per on ha passat VISIONS abans d'arribar a Algaida -Lisboa i la Universitat Complutense de Madrid- ens donen una idea de la seva importància; convé, doncs, no desapropiar l'ocasió de veure a casa nostra mateix un conjunt d'obra de reconeguda vàlua.

D'altra banda, vos anunciam que dia 25 de maig s'inaugura a la galeria ARTS BEARN de Ciutat una mostra d'obra feta amb la tècnica Collograph pels habituals col.laboradors del Molí.

PLUVIOMETRE

Per motius que no són del cas, no vos podem dir exactament la pluja caiguda aquest mes d'abril. Aproximadament han estat uns 50 litres gràcies a les pluges de finals de mes.

Si és vera la dita popular, enguany menjarem poques figues flors perquè si plou la diada de Sant Marc diuen que no n'hi ha, que cauen totes, i enguany va ploure dia 25 d'abril, festa de Sant Marc.

UNIÓ MALLORQUINA A ALGAIDA

Hem rebut el comunicat que seguidament vos transcrivim:

Estimats algaidins:

U.M., Partit nacionalista i de centre, també ha ficat les seves arrels al nostre Poble, formant un grup de persones dispostes a treballar amb serietat i decisió per la nostra societat.

Aprofitam aquesta presentació per fer una crida a tots els conciutadans que es puguin sentir interessats en un projecte de futur en defensa dels interessos econòmics, socials i culturals de la nostra terra, convidant-vos a formar-hi part.

Rebeu tots vosaltres cordials salutacions d'Unió Mallorquina d'Algaida.

NOTICIARI DE L'OBRA CULTURAL

ACTIVITATS DEL MES DE MAIG

* Diumenge dia 9 de maig: excursió a LA COVA DE LES BRUIXES. Aquesta és la que havíem programat per a dia 25 del mes passat, però la varem haver d'ajornar a causa de l'intens ruixat que va caure moments abans de la sortida.

Com sempre apunteu-vos a Jerònia Canyelles, tf. 665249, abans de divendres dia 7. Les places són limitades. Sortida, a les 8.30 h de SA PLAÇA.

* Dissabte dia 15: presentació del llibre "Nous barbarismes", de JAUME CORBERA, professor de llengua catalana de la Universitat de les Illes Balears. El també professor de la UIB, GABRIEL BIBILONI ens farà una xerrada sobre "Com parlar bé en català". L'acte serà a les 21.30 h al local social.

* Diumenge dia 16: FESTA DEL LLIBRE, a PLAÇA i de les 11.30 h a les 13.30 h. Intentarem acostar-vos una mica més als llibres de sempre i també presentar-vos les darreres novetats editorials.

Nosaltres, des d'aquestes pàgines, vos recomanem:

- El perquè de tot plegat, de Quim Monzó, Editorial Quaderns Crema, un recull de trenta contes que tenen l'amor com a denominador comú.

- L'any de l'embotit, de Ferran Torrent, Editorial Quaderns Crema, una sàtira moral en què el món de la política, la premsa i la policia fan una cursa per demostrar quin és el més cínic.

- Crònica apòcrifa dels catalans, d'Ignasi Riera, Editorial Barcanova, una visió incisiva, crítica i irònica de la societat catalana actual.

- Càmfora, de Maria Barbal, Edicions de La Magrana, Premi Serra d'Or 1992, una història d'amors i desamors, de gelosies i d'enveges, de tendreses i de dolor.

- Cames de seda, de Maria Mercè Roca, Editorial Columna, Premi Sant Jordi de novel·la 1992: L'Ariadna té quaranta anys i una situació familiar complicada...

- Manuscrit de mossèn Gerra, de Josep Franco, Editorial Bromera, una reflexió ètica sobre la colonització.

- Les paraules del meu cant, de Raimon, Editorial Empúries: Als trenta anys de la mítica "Al vent", totes les cançons de Raimon.

- Lleó l'Africà, d'Amin Maalouf, Editorial Proa, l'autobiografia imaginària de Hassan al-Wazzan que, capturat per uns pirates sicilians, fou oferit com a obsequi a Lleó X, el gran papa del Renaixement.

- Obra poètica, de Josep Maria Llopart, Edicions del Mall, un llibre abans intrombable.

- Llibre de sonets, de Josep Carner, Curial Edicions

- Antologia poètica (1953 - 1992), de Vicent Andrés Estellés, Editorial Tres i Quatre.

- La simfonia pastoral, una obra breu d'André Gide, d'Edicions Bromera.

- Homes i ratolins, de John Steinbeck, Editorial Proa.

- L'àngel cec, de Tahar Ben Jelloun, d'Edicions 62: va de màfia siciliana...

FESTA DE LA PAU DE CASTELLITX

PARLAMENT

Vet aquí que enguany s'acompleixen vint-i-cinc anys del primer Certamen Poètic de Castellitx. Era la tercera festa de Pasqua de 1968. Els organitzadors pensaren que una bona manera de realçar la diada seria convidar la gent -algaidina i forana- a participar en una manifestació literària modesta de la qual fos protagonista la literatura. Creien, segurament, -i us asseguro que m'agradaria creure-ho encara avui- que la literatura, com la música i les arts plàstiques, afavoreixen la humanització dels homes i les dones, alhora que estimulen la consciència col·lectiva dels pobles.

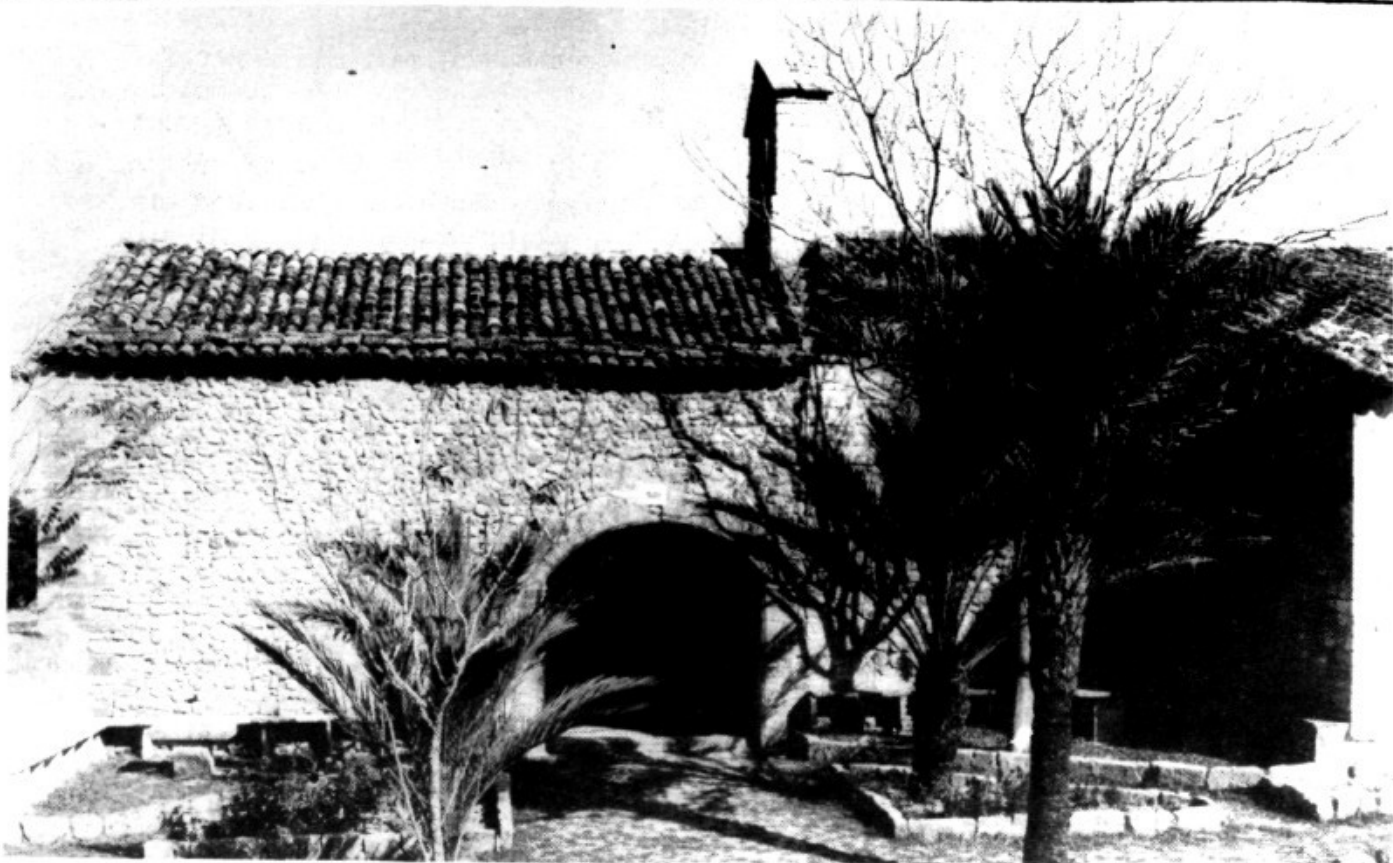
No podria dir si aquell propòsit inicial s'ha duit a terme: no sé de quina manera aquest certamen ha contribuït a la pacificació dels cors que s'acosten a la Maredeu de la Pau, un any rere l'altre, disposats a beure l'aigua que brolla de les seves mans o a reposar el cap en la falda de mare que encobeeix els fills i els agombola. Vint-i-cinc anys -és tan bo de dir...!- han passat d'ençà d'aquell primer certamen. Llavors ja vaig fer aquest ofici de dirigir la paraula a la concurrència a fi d'enaltir la poesia, la llengua -el català de la Pau de Castellitx-, i l'espai, entre alzines, i pins, i estepes, i albons, on s'aixeca la vella església que avui ens dona cobri i que constitueix el nucli fundacional de la nostra identitat.

Potser, els algaidins no sabem gaires coses de la nostra peripècia ni ens han ensenyat quina fou la història del nostre poble: la vida dura dels jornalers que treballaven la terra d'altri de sol a sol, els estralls de les pestes, les contribucions a les guerres llunyanes del rei amb homes i espècies, la rebel·lió dels agermanats, les galeres a què eren castigats aquells que no se sotmetien a l'ordre, els nostres bandejats: lladres de cova escapats de l'argolla, l'emigració

dels algaidins, mar enllà, només per sortir de la vella fam, i la Guerra Civil, tan cruel... Els algaidins no sabem gaires coses del nostre passat. Però n'hi ha una que tots tenim ben clara. Els algaidins sabem que el nostre origen és a Castellitx, a recés d'aquestes antigues parets. Sabem que el nostre poble es construí en aquest lloc, en un temps molt llunyà. La Pau és, doncs, la primera de les nostres arrels col·lectives. Un paisatge amantent i benèfic sota un cel que enamora: "la gran delícia del blau", escriu Josep Carner, fa prop de noranta anys, extasiat davant el cel -tan blau de Castellitx. Un paisatge amarat d'història i de llegenda. Diu, la contança, -us asseguro que ho vaig sentir contar a les velles del poble quan era al·lot- que portà la imatge de la Maredeu de la Pau el propi rei en Jaume I. La dugué en la seva nau i li pregà que l'assistís durant la Conquesta. Ací la deixà, entre aquests murs, a la vella alqueria de Castellitx. Però també explicaven que un pastor l'havia trobada, era de bon matí, quan l'alba creix en l'alzinar, su arran de la roca de la Verge Maria. Una nit clara d'estiu, un pastor que guardava el ramat per aquella contrada observà que d'una enclotxa de la roca, entre matolls, sortia una llum esplendent. El pastor s'hi acostà i descobrí -els àngels feien músiques, mentre trencava el dia- la imatge de la Maredeu. Portava un brot d'olivera a la mà dreta i somreia. També Josep Carner féu referència a aquest gest subtil de la imatge que observa somrient el pas del temps:

Amb quin mig riure suau
contemplau tot lo que es muda.

El poeta comprèn que la Maredeu de la Pau mira les coses que fan mudança somrient, amb el somriure amable d'aquell que posseeix un secret: perquè sap que mai no muda la insubornable permanència del poble ni la ferma vin-

culació als orígens. Passaran els anys i passarem els homes i les dones que avui som presents a aquest acte; però els algaidins que han de venir després de nosaltres sabran que a aquest lloc poden trobar-hi algunes raons per les quals se sentiran vinculats a la col·lectivitat.

I és dissortat el poble que desco-neix les arrels que li són pròpies, les fonts d'on ha begut, els recers que li han donat cobri al llarg dels segles. Un poble sense història i sense històries, sense memòria col·lectiva, sense cap punt de referència, és un poble -tingau-ho per cert- condemnat a morir de fred. És amb aquesta intenció que vaig escriure, fa molts d'anys, que la terra -la terra del meu poble- és amatent i càlida com una flassada de carreter. No ens resignam a morir de fred i no volem perdre les claus que ens expliquen, que posen ordre al caos, que ens donen sentit. Sense aquells punts de referència, sense memòria, no és possible que un poble constitu-eixi el seu propi sentit i que doni coherència a la seva vida.

També explicaven, les velles del poble, que Ramon Llull davallava cada dia del puig de Randa i acudia a l'es-glésia de Castellitx. Aquí assistia

a missa i combregava. Davallava, segu-rament, pel camí d'Aubanya i passava ¿qui me'n daria el net? pel comellar dels Llamps on el meu pare, quan era al.lot i treballava a Aubanya de sol a sol, se sentia feliç de pujar-hi a fer feina, perquè al comellar dels Llamps podia cantar a plaer, car en aquell indret la veu adquiria una ressonància d'extraordinària qualitat. Per ventura, quasi set-cents anys abans que el meu pare, a aquell comellar dels Llamps, Ramon Llull s'aturava cada vegada que acudia a Castellitx a cantar -perquè la veu adquireix una ressonància especial a aquell lloc- la grandesa de l'Amat, sense cap altra companyia -igualmente que no en tenia d'altra el meu pare- que els ocells, els núvols, els arbres i les garrigues que s'estenen pels faldars de la muntanya fins a Castellitx.

La meva padrina, que era Llull del primer cognom, m'assegurava que nosal-tres érem parents de Ramon Llull i contava que, quan passava per Algaida, camí de la muntanya solitària, sovint s'aturava a beure aigua del pou d'es Colomer. ¿I si va esser aquesta aigua que li encomanà l'esperitada follia i l'oradura en què fou Mestre: "de les grans oradures e de les follies

qui ésser pusquen", escriu al "Llibre de Contemplació"? A l'amor -la més vigorosa de les follies- va dedicar les pàgines més colpidores dels seus escrits. Potser, l'experimentà, aquesta oradura d'amor sota aquest mateix cel, quan baixava de la muntanya de Randa, pel comellar dels Llamps, cap a Castellitx. "Demanaren a l'amic de qui era. Respòs: D'amor. ¿De què ets? D'amor. ¿Qui t'ha engenrat? Amor. ¿On nasquist? En amor. ¿Qui t'ha nudrit? Amor. ¿De què vius? D'amor", canta al "Llibre d'Amic e Amat". I llavors diu: "si no ens entenem per llenguatge, entenem-nos per amor". Enamorat de la vida, Llull és també el gran enamorat de la paraula, de la dimensió estètica de la paraula, que aixeca la consciència col·lectiva i estimula la vida dels pobles. El gran enamorat de la poesia. "Amor és clara, pura, nèdia, vera, subtil... abundosa de novells pensaments". I perquè és abundosa de novells pensaments, Llull es relaciona de forma eròtica amb les paraules que li serveixen per escenificar el desig. Eros, el déu del cor -bé que ho sap Ramon Llull com ho sabia el Dante- és la força que manté l'ordre còsmic, l'harmonia dels mons i les esferes, el ritme de la vida. L'amor, que mou el Sol i les altres estrelles.

Aquí, doncs, -des de Castellitx al comellar dels Llamps- els algaidins tenim la font d'aquest amor: al poble, a la llengua del poble, a la poesia que floreix cada any entre els murs vellíssims de la Pau... Sense aquests amors, us ho asseguro, ben cert que ens moriríem de fred.

L'any 1969, el poeta Llorenç Moyà guanyà el certamen de poesia de Castellitx amb un bell aplec de quatre sonets. M'agradaria treure avui d'entre la pols el segon d'aquells sonets perquè expressa admirablement el sentit de l'amor que només trobam aquí, entre mates i alzines, i ullastres, i albons que floreixen cada any, la tercera festa de Pasqua.

La Madona

Quan sortiu a la porta, en morir el dia,
eixugant-vos les mans al davantal,
us diuen les veïnes del rodal:
-Déu vos salve, i l'Infant, madò Maria.-

I us demanen, per sàvia, metgia,
pel mal de nervis i el desmai coral,
i vós els oferiu canyella i sal:
remeis segurs de manta malaltia.

Emperò, quan a punt de mitja nit,
com una aranya entaforada al pit,
l'angúnia vital es descabdella,

des de l'home valent al més covard
s'abeuren de la pau del vostre esguard,
com si fos d'una mansa fontanella.

Llorenç Moyà

Només em resta fer memòria d'un altre gran poeta fa poc temps traspasat, profundament vinculat al certamen de Castellitx. Josep M. Llompart presidí durant anys aquest acte. Va estimar el seu país i fou un gran poeta. Acaçaré amb un bellíssim poema que una tercera festa de Pasqua no gaire llunyana em llegí a Castellitx, just devora el torrent, a l'ombra dels polls, en el qual evoca les herbes més humils d'aquest paratge.

Camí florit

Llevamà, card, fonollassa,
rosella, cascall, lletsó,
vinagrella, corritjola,
ginesta, aritja, fonoll,
passionera, cugula,
mare-selva, safrà bord,
floravia, canyaferla,
baladre, argelaga, albó,
falguera, olivarda, estepa,
clavell de moro, coscoll,
heura, contell, englantina,
vidalba, murta, maimó,
cama-roja, campaneta,
ravenissa, bruc, guixó
(i en l'aire color de vauma
l'esgarrifança d'un poll).

Josep M. Llompart

Res més.

Castellitx, 13 d'abril de 1993

GABRIEL JANER MANILA

 N O T E S D'ART

EXPOSICIÓ DE NA DOLORS MAYA OLIVER A LA GALERIA ARTS/BEARN
DE CIUTAT DE MALLORCA

El conjunt de l'obra de na Dolors ens transmet una sensació de serietat, ho patentitza una representació sòbria, sense concessions.

A l'hora de cercar respostes a l'obra hem de deixar de costat l'edat biològica de na Dolors, creiem que aquest no és el camí, ja que no és una qüestió de precocitat o de "nina prodigi", aquestes etiquetes tan desgraciades i perilloses no entren en el cas d'ella. Lo que senyala les diferències és l'ACTITUD, aquesta reducció a l'absurd que de forma conscient ha fet a l'hora de passar de la representació en si mateixa, tancada i buida, a les significacions obertes i plenes de suggerències, amb continguts.

Aquest plantejament deixa cada cosa en el seu lloc. La "Tècnica", l'habilitat i l'esforç passen a esser mitjans per aconseguir un fi i no un fi en ells mateixos. Comprenem que això sobti en una societat que generalment demana resultats immediats i mesurables, punts de contrast i valoracions... L'art, l'expressió personal, no va per aquests indrets. L'art no es pot mesurar o comprovar, les formes plàstiques que admeten aquest "test" són una altra cosa. Afortunadament per a ella i per a nosaltres na Dolors, avui per avui, ho té clar.

VÍCTOR ANDREU

Segurament no endevinaríeu mai què és el que estan cercant aquestes quatre persones. Vos donarem la solució: es tracta de Manuel Osuna, Jaume Garbí, Biel de Marina i en Toni, el valencià, i estan investigant pel nostre terme cercant qànats, pous àrabs, i altres restes arqueològiques.

SES ESCOLES

EXCURSIÓ A BINIFALDÓ

Nosaltres, el curs de sisè, vàrem anar a fer una excursió de dos dies de durada a Binifaldó; tot d'una en arribar vàrem deixar les maletes, vàrem agafar el berenar i la carpeta. Els pares que ens havien acompanyat ens varen dur fins a Lluc. Allà vàrem fer el joc de "descoberta de Lluc" i vàrem passar una estona divertida.

Un poc més tard, per devers la una, vàrem anar a dinar. Després vàrem partir cap a Sa Cometa des Morts (un paratge obscur, ple d'alzines i roques. Fantàstic!) fins que vàrem arribar a la cova, allà vàrem encendre les piles i hi entràrem, dins la cova. Una vegada dedins vàrem apagar totes les llanternes; "sentírem el silenci"; llavors vàrem sortir i vàrem berenar. Més tard vàrem anar cap a Binifaldó, per un camí on trobàrem un forn de calç. Allà vàrem anar a fer els llits i preparàrem els sacs de dormir, després vàrem sopar, vàrem fer un parell de jocs i vàrem anar a dormir. L'endemà vàrem anar a la planta embotelladora d'aigua de Binifaldó; allà ens donaren una botella d'aigua i un bolígraf; després anàrem a estudiar les plantes del bosc i després cap a les cases de possessió de Binifaldó, on recollírem les coses i ens despedírem dels monitors.

Els pares ens varen venir a cercar i va ser el final d'una estada de dos dies molt intensos i molt divertits. Els professors que ens acompanyaven varen fer fotos i diapositives i ens varen filmar. Ja vos contarem com va sortir!.

ANADA A CASTELLITX

El mes passat vàrem anar a Castellitx a fer una passejada. Vàrem prendre per una dreuera i vàrem sortir davant es quarter. Férem una aturada devora la Roca de la Verge Maria. Allà ens varen dir noms de plantes i vàrem intentar reconèixer ocells pel seu cant. Seguírem el recorregut, ens aturàrem a l'antiga casa del garriguer i vàrem berenar.

La pròxima aturada va ser la Cova de Na Niu, on trobàrem un nieró de passaforadins. Passàrem per un paisatge exòtic on hi havia molta varietat de flora i fauna, miràrem el pou del molí d'aigua i seguírem la ruta fins arribar a Castellitx per uns indrets preciosos.

A Castellitx dinàrem, jugàrem amb el tutor, férem un partit de futbol i partírem fins devora la font, on jugàrem una altra estona i partírem cap a Algaida. El recorregut va ser molt atractiu perquè el tutor ens vadur per llocs poc coneguts per nosaltres.

Ens ho vàrem passar GUAY!

NOTÍCIES VÀRIES

* La majoria dels alumnes del Col·legi vam participar a una MOSTRA PLÀSTICA que, organitzada per l'Ajuntament, es va dur a terme amb motiu de la Festa de la Pau de Castellitx.

Amb els treballs realitzats es va montar una exposició a l'Ajuntament, que va resultar molt interessant.

Acabades les vacances de Pasqua, l'Ajuntament va lliurar a tots els alumnes participants un obsequi que resultà una delícia per a tothom.

* L'Ajuntament ha sembrat uns arbres ornamentals al pati escolar que contribuiran, sens dubte, a embellir-lo. Tots els alumnes tenim bren present que ens toca cuidar-los i respectar-los.

* Amb motiu de la FESTA DEL LLIBRE, es varen organitzar, per part del Col·legi, diferents activitats, entre les quals volem destacar la conferència, dirigida als nostres pares, que el passat dia 21 va donar el conegut escriptor D. Gabriel Janer Manila, tractant sobre LITERATURA INFANTIL I JUVENIL: ANIMACIÓ LECTORA. Per les notícies que en tenim, l'assistència fou molt nombrosa i tothom en va quedar molt satisfet.

Per altra part, els diferents cursos van visitar la Biblioteca Municipal. La visita va ser molt interessant, així com també ho foren les explicacions que, sobre distints aspectes del funcionament de la Biblioteca, ens va donar el Bibliotecari, Bartomeu Salas.

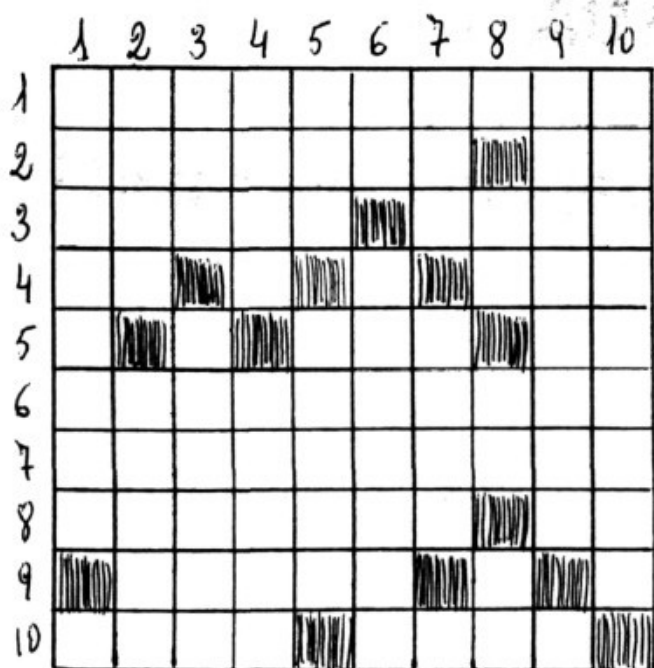
A nivell de classes es varen organitzar diferents activitats, entre les quals destacam:

- Fitxat de llibres de la Biblioteca de l'Escola.
- Elegir un llibre i endur-nos-el a casa nostra per llegir-lo.
- Fer un conte il·lustrat.
- Confeccionar quadernets amb il·lustracions referides a un conte escoltat (els més petits) o llegit (els més grans).

* Els alumnes del Cicle Mitjà van anar al Camp d'Aprenentatge de Son Ferriol, per acabar el procés seguit durant el curs: plantació, abonament i recolecció d'hortalisses. Allà van dinar d'un trempó que els mateixos alumnes van preparar amb els productes collits també per ells, i s'ho van passar molt bé. La diada va acabar amb una visita a la fàbrica de vidre Gordiola.

* Els alumnes de 7è i de 8è van assistir a Ciutat a la projecció d'una pel·lícula i, després, van visitar S'Escorxador per tal de veure l'exposició de cartells contra l'abús de drogues i, a més, rebre l'obsequi per haver participat al concurs "Decideix".

PASSATEMPS

G P L E I R B A G R
 E U C I S A M E E N
 T P E E R Q U E N S
 A G O R M R C A E M
 T O R N A I V I R E
 E N O P R U S S O L
 I S N E C E A S L
 A A S S I T E V M I
 G L V E T E R R I U
 G E R A R D N E A G
 R I R O G E R G I S

Sopa de lletres

Heu de localitzar deu noms d'home que comencen amb la lletra "G". Amb les que vos sobrin podreu llegir un pensament de Joan Fuster.

Horitzontals: 1. Fariseus, falsos. 2. Escanyen, asfixien. Forma pronominal de primera persona. 3. Endeutat, insolvent. Un rabí desbaratat. 4. Nota musical (al revés). Fluor. Sofre. Vas, recipient. 5. Gram. Primera vocal. Abreviatura de pesseta. Consonant geminada. 6. Escala exterior. 7. Preceptives, sistemàtiques. 8. Inadequats, impropis. Conec, entenc. 9. Natural d'Etíòpia. Fòsfor. Cinc-cents. 10. Menjar, dinar. Company, camarada.

Verticals: 1. Semblant, igual. Primera vocal. 2. Nom donat a diversos cetacis (al revés). Difícil, fatigós (al revés). 3. Preposició. Anarquista. 4. Fogar instal·lat a les cuines (al revés). Paret que arriba a l'alçada del pit. 5. Gos, ca. Escenari on es roden pel·lícules. 6. Nota musical. Apetències (al revés). 7. Institut Nacional d'Indústria. Anisat. Mil. 8. Temperatura. Menjar bàsic (al revés). Es dirigeix (al revés). 3'1416. 9. Almostes, grapades amb les dues mans. Cent. 10. Calamitats, catàstrofes (al revés).

Les solucions als mots encreuats les trobareu a la pàgina 27.

Solució a la passada sopa de lletres:

Una vegada eliminats els deu noms d'home començats per "G", podeu llegir: "Engatar-se és, àdhuc, just / quan les bevendes són fines". (Llorenç Moyà).

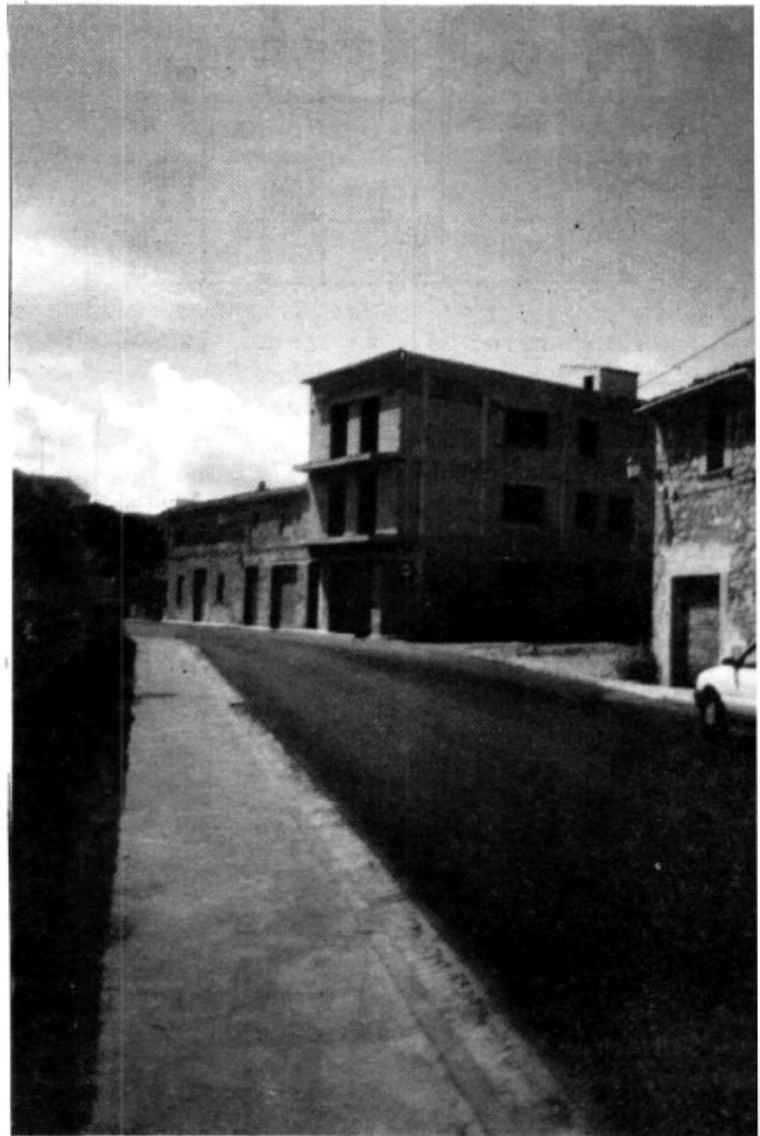
Els Molins Fariners d'ALGAIDA

avui: Molins desapareguts (1ª part)

Així com totes les coses que ens envolten tenen un principi i un final, també les històries de molins s'han d'acabar, en aquest cas per falta de matèria prima, és a dir, per manca de molins fariners. Ara passarem a estudiar els vuit molins desapareguts que resten dins la memòria col·lectiva del nostre poble. Potser encara n'hi havia més, però desconeixem totalment la seva existència. Aquests vuit són els següents:

El molí d'en Delabau tenia el seu emplaçament al carrer de Sa Tanqueta als números 7, 9 i 11 actuals (vegeu fotos). Donat el seu estat ruïnós, fou esbucat l'any 1946 i el trast que en resultà -fins llavors propietat de tres germans del "molí d'es Sant", emigrats a Montevideo i que moriren allà de manera tràgica- fou repartit en tres parts. Una se la quedà l'amo'n Tòfol "Goma", l'altra l'amo'n Joan "Massoles" i la darreïra l'amo'n Joan "Portassa". Aquest darrer va vendre la seva part a l'amo'n Joan "Mora" l'any 1969, és la part que fa cantonada al carrerò. Dins aquest solar encara quedava una primitiva portassa del molí, on en altre temps hi funcionà una màquina de rompre ametlles, propietat de Can Pistola.

El molí d'en Portell estava situat un poc més avall que l'anterior, també al carrer de Sa Tanqueta, números 27 i 29. Els anys anteriors a la proclamació de la República ja només quedaven les ruïnes de les bòvedes de canó, convertides en passadissos que servien per jugar-hi els al·lots, i només mitja torre. Fou finalment derruït, pel perill

Aquí hi havia el molí d'en Delabau.

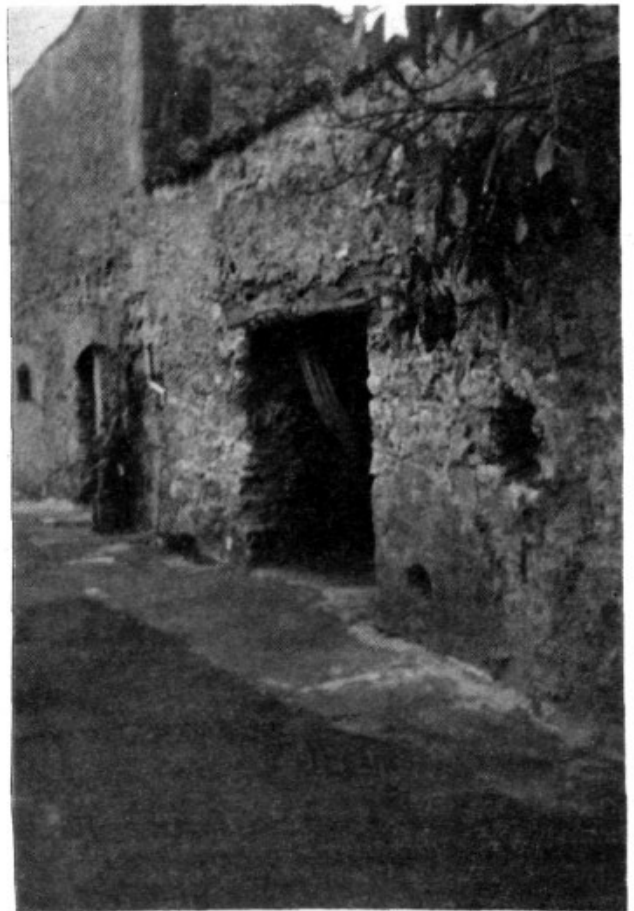
que representava, l'any 1931. L'amo'n Nofre "Meví", que vivia aleshores veïnat del molí, se'n recorda que essent un infant de només quatre anys li quedà gravat a la memòria el fet que els picapedrers que traginaven les restes del molí fins davant Sa Talaieta, als seus moments d'esbarjo, feien fumar les rata-pinyades que pernoctaven a les ruïnes. Actualment l'antic solar del molí està dividit en dues parts. Una és propietat de Catalina Juan "Benet" que la comprà l'any 1971 al brigada de la Guàrdia Civil Agustí "Masset". L'altra part és de n'Antònia Cerdà "Goma", que la va rebre de son pare, l'amo'n Tòfol "Goma".

Aquí hi havia el molí d'en Portell.

El molí de Can Brill era de torre senzilla (vegeu croquis adjunt) i estava situat dins una tanca, vora les

cases del mateix nom i a un lateral del camí de Son Bou a Pina. Fa 45 o 46 anys encara hi havia les ruïnes de mig molí; l'altre tros s'havia aprofitat per fer dues portasses adossades a les cases. Les jàsseres del molí també serviren a les noves construccions així com també una de les moles, com es pot observar a la part baixa de la portassa, a una de les fotografies. Dos trossos d'una altra mola estan col·locats a una paret d'una soll arraconada dins la mateixa tanca del molí. Una altra mola que quedava sencera a Can Brill fou regalada per adornar les cases de Can Bassa, de Ruberts, ara fa només quinze anys. El pare de la propietària actual de Can Brill, l'amo'n Toni Andreu Mulet, que va morir fa 12 anys a 80 d'edat, havia estat el darrer moliner d'es molí de Pina, com vérem al seu moment. L'herència l'havia rebuda de sa mare Francisca Mulet, casada amb Macià Andreu "d'es molí de Pina". D'aquí pot provenir l'abandó d'un dels dos molins que aleshores tenia aqueixa família.

Restes aprofitades del molí de Can Brill.

També a Joan Miró durant la seva primera estada a Mallorca, essent encara un adolescent, li cridaren fortament l'atenció aquelles edificacions tan estranyes i... decidí pintar-les. Enguany, que és "l'any Miró" i just quan s'acaba de complir el centenari del seu naixement, volem aprofitar l'avinentesa i sumar-nos al seu homenatge donant-vos a conèixer dos dibuixos d'aquell artista precoç que, anys després, es casaria a Mallorca i viuria una llarga i fecunda etapa creativa a So N'Abrines.

Deixarem per un altre article els quatre altres molins d'aigua de què tenim notícia.

Ens despedim amb una glosa del "Cançoner popular" que, una vegada més, ens recorda les tendències rapinyaires dels moliners:

Moliner, tu qui pretens
de bon cap i glosador,
si t'han robat es bessó,
a ca teva es lladre tens.

Text i fotografies:

MIQUEL SASTRE "FIOLET"

De les passades festes de Setmana Santa i Pasqua vos oferim el moment de "s'encuentro", la processó del dia de Pasqua, la més alegre i cordial.

MES DE MAIG

(Dedicat a tots els majors)

Quan floreixen ses roselles
espadelles i caps blaus,
surten ses espigues d'ordi,
'navem preparant ses faus.

I és que ha arribat es maig
es camp se vest d'alegria,
ses floretes es seus colors
i els aucells ses melodies.

Veus ses guardes de xotets
menjant, ses mares vigilen
i es petits boten contents:
és es maig, quina alegria!

I si tenim un moment
per pensar i meditar,
tancant els ulls revivim
tot lo que mos ha passat.

Maig, comences a fer sentir
sa sang dins ses nostres venes:
mos mostres sa veritat,
tot lo que passa és de veres.

I tan sols se m'ocurreix
es fer una poesia
i dir mirant en el cel:
Jesús, siau nostro guia!

MARIA JORDA

ESPORTS

FUTBOL

L'equip de Segona Regional ha encarat el final de temporada amb les màximes aspiracions de retornar a 1ª Regional. Aquest passat mes d'abril, i malgrat la pèrdua del segon partit en tota la lliga, l'Algaida ha consolidat del tot la segona posició capdavantera, encara que la lluita pel primer lloc no està ni molt manco descartada ja que la il·lusió de la plantilla és fer campions i per tant en aquesta tasca estan.

Els resultats darrers han estat:
Algaida-S'Horta 3-0
Sencelles-Algaida 2-0

Infantils

La història dels equips inferiors -ens referim al futbol d'Algaida- sembla que sempre és la mateixa: la falta de continuïtat. Siguin pels motius que siguin, lo cert és que la improvisació i la falta d'organització dels equips inferiors, que en teoria són la font del primer equip, són, de sempre, la pauta que hem tengut al nostre poble.

Ho deim ara, quan acaba una competició i la gent pot aportar idees i feina perquè els més joves tinguin un equip on puguin desenvolupar les seves aficions al futbol.

Molts de joves jugadors s'han d'inscriure en altres equips perquè a Algaida no n'hi ha de la seva edat o bé perquè no s'ofereix una garantia de continuïtat.

Pensem que els aficionats al futbol i tota la gent que ha passat pels diferents equips d'Algaida haurien d'aportar un poc del seu interès de cara a mantenir els equips de base, com es fa a altres pobles semblants al nostre.

Benjamins

L'equip dels més petits i a falta d'una jornada figura a la tercera posició del Torneig de Consolació del Consell Insular.

Molt bona temporada la d'aquests nins petits, un bon grapat dels quals passa a infantils.

Els darrers resultats han estat:
Algaida-Bunyola 3-1
At.Balears-Algaida 2-0
Algaida-Beta Color 1-2
Pollença-Algaida 1-2

CICLISME

El passat dia 25 d'abril començà la IX edició Pla de Mallorca que, com dèiem el mes passat, compta amb la participació de tretze corredors del Club a Poc a Poc.

La primera etapa, contra rellotge, Sineu-Maria de 7 km de distància, va ser una prova per començar a veure les forces d'aquests esportistes que sumen en total més de 125 corredors dividits en 11 equips dels diferents pobles del Pla de Mallorca.

Com deim, a la primera etapa contra el crono en Tomeu Ribes Pujol "Can Gofis" a la categoria dels més jovenets (cadetes) va aconseguir fer el recorregut amb el millor temps de la seva categoria.

Equip infantil de Promoció

En Tomeu Ballester "Quitxero" a aficionats va fer 5è a l'arribada a Maria, mentres en Tomeu Trobat "Gi", en Paco Conejo i en Rafel Perelló "Pistola" arribaren dins els primers a la categoria de veterans.

Molt animat està l'equip a Poc a Poc i amb ganes de fer un bon paper amb els reforços que s'han ajuntat.

Anim!

ESCACS

L'equip d'escacs d'Algaida continua participant a la lliga de 3ª regional i figura a la meitat de la classificació ja que ha aconseguit quatre punts dels vuit que s'han disputat.

Bona actuació si tenim en compte, com dèiem a altres cròniques, que l'equip que juga la competició s'ha renovat i juguen pràcticament els jovenets que tan bon paper fan als jocs escolars.

Joves com en Tomeu Ramis, en Joan Toni, en Tomeu Ripoll i ses germanes Bibiloni conformen una bona base per la continuïtat de l'esport-ciència per excel·lència.

JOCS ESCOLARS

Cadets

Els dies 23, 24 i 25 d'abril es varen disputar les finals del Campionat de Mallorca de la categoria cadet femení. L'equip algaidí va quedar tercer classificat; hem de parlar de mala sort, degut a les lesions de 4 de les jugadores que impediren ser campiones, cosa que en condicions normals s'hauria pogut aconseguir. El darrer dia es va guanyar al que fins aleshores anava líder.

Equip aleví femení. Algaida C

Infantils federat

Els darrers resultats són:

Bunyola-Algaida 0-3 i a falta del darrer partit ja és difícil que perdi la primera posició del Campionat de Mallorca (lliga de 12 equips). De 21 partits n'han perdut només dos.

Aleví femení

L'equip Algaida A, com a campió de la comarca, ha disputat un partit amistós contra el Bunyola, que és l'actual campió de Mallorca federat, i les nostres nines en un partit emocionant i molt ben treballat guanyaren dins ca-seva per 0 a 2.

Benjamí femení

Les ninetes de 3er i 4rt passaven pena perquè el Petra les seguia d'aprop i havien de visitar el seu camp, però amb un partit molt ben jugat aconseguiren quedar campiones de comarca derrotant a les jugadores del Petra per 0 a 2.

Finals de Mallorca

Tots els nostres equips jugaran les finals de Promoció o campionat de Mallorca.

Aleví masculí: Dies 3 (semifinals) i dia 10 de

maig (finals) a Alaró a partir de les 16'30.

Benjamí masculí: 24 de maig a Algaida a Ses Escoles a partir de les 16'30.

Aleví femení: 22 de maig (semifinals) i 29 de maig (finals) a Algaida a partir de les 9 a Ses Escoles. Hi participen amb dos equips: Algaida A i Algaida C.

Infantil femení: Dies 20 (semifinals) i 27 de maig (finals) a Manacor i Son Servera a partir de les 16'30.

Aquesta temporada és eufòrica pels nostres equips ja que han demostrat un nivell tècnic assombrós i han donat a Algaida una gran categoria pel que fa a l'esport del voleibol.

Confiam que aquestes finals, a les quals hi participen els millors equips de tota Mallorca, donin resultats favorables als nostres nins i nines que amb tanta il·lusion han lluitat per arribar-hi.

Sort a tots! i esperam i confiam poder informar d'uns bons resultats el mes que ve.

JOAN TROBAT

Titoieta Ràdio celebra aquest mes el seu 6è aniversari. L'emissora d'Algaida funciona sense interrupció des del 9 de maig de 1987. En altres ocasions hem recordat, fil per randa, els detalls que envoltaren la creació de Titoieta Ràdio. Aquesta vegada no hem parlat. La celebració dels 6 anys de ràdio local a la vila d'Algaida obrirà un període de reflexió sobre el futur d'aquest projecte comunicatiu. A continuació us convidam a llegir l'article d'Emili Prado, professor de comunicació audiovisual a la Universitat Autònoma de Barcelona, on s'analitzen els aspectes més importants del moviment de les ràdios municipals. El text és una síntesi del pròleg del llibre "Emissores Municipals de Catalunya", publicat dins la col·lecció "Dades" de l'Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat.

EMISSORES MUNICIPALS, un fenomen de la comunicació local

El fenomen de les emissores municipals representa una autèntica experimentació social en el camp comunicatiu. Els valors que es desprenen del funcionament de les ràdios locals són sumament positius, tant en el terreny estrictament comunicatiu com en el marc més ampli de la cultura i la dinamització social.

Un dels factors més positius que cal destacar de la pràctica comunicativa de les ràdios municipals és el fet de la participació. Les més de 5000 persones que alimenten la programació de les emissores municipals catalanes, en la seva majoria joves, suposen una important participació en el procés productiu de la comunicació, afavorint la socialització dels codis expressius a nivell ciutadà, que és la base imprescindible per permetre la democratització real de la informació, la comunicació i, en definitiva dels mitjans.

El mateix paper juga la participació esporàdica en la producció dels diferents grups i associacions de cada localitat que, a més, permet que aquells continguts, habitualment marginats dels mitjans de comunicació, siguin expressats directament pels seus protagonistes. I aquesta és també una garantia del pluralisme que impossibilita, de fet, el sectarisme partidista en la pràctica radiofònica.

En moltes localitats, la ràdio esdevé un àmbit d'agregació social, a vegades l'únic, la qual cosa resulta ser un mèrit afegit d'aquesta experiència comunicativa. Aquesta circumstància repercuteix favorablement en la dinamització social i, molt especialment, en la cultural.

Una de les necessitats més sentides que donaren vida a les emissores municipals fou la demanda d'informació local. Aquest tipus d'informació és sistemàticament exclosa dels grans mitjans de comunicació. Les notícies generades en l'àmbit local només entren en circulació si representen la desviació o l'espectacle i normalment distorsionen la realitat a què fan referència. El paper de les ràdios municipals ha estat servir de canals a aquestes informacions.

La importància comunicativa d'aquest moviment reclama una resposta immediata de l'Administració que ha de regular la seva existència atenent a la maduresa de l'experiència catalana que ha estat modèlica en establir unes normes d'autoregulació que han evitat un desenvolupament caòtic. Un cop existeixi aquest marc legal de desenvolupament, serà el moment d'exigir que tota l'energia que ara han d'esmerçar per defensar la seva existència el dediquin a millorar la producció de programes i a efectuar un profund procés de reflexió sobre la seva activitat.

Titoieta Ràdio, 107.5 FM

6è aniversari

La parròquia d'Algaida efectuà, el passat 1 de maig, el sorteig de tres valuosos premis amb la finalitat de recollir doblers per pagar les obres d'electrificació de l'església. El sorteig va tenir lloc a les instal·lacions de Titoieta Ràdio i va ésser emès en directe dins el programa magazine "Mira que te dic".

El programa "Titoieta Pop" ha complit el seu primer any en antena. Els promotors de l'espai ho celebraren amb una petita festa i l'emissió d'un programa especial. "Titoieta Pop" els dissabtes a les 16,30 hores.

El programa fanzine "Xima-Xema" que s'emet els diumenges matí a les 11 hores va entrevistar en exclusiva al grup "Los Valendas". El pròxim disc d'aquesta formació comptarà amb la col·laboració d'un dels membres del grup britànic REM.

L'emissora d'Algaida va promoure la campanya "No embrutis Castelltix". La campanya consistí en la distribució i penjada d'uns cartells al·lusius dins el predi de Castelltix.

Encara hi sou a temps de comprar el "pin" de Titoieta Ràdio. El preu de venda és de 300 pessetes. El motiu central de l'insignia és "TITOIETA, amor prohibit".

Amb el nom "Pessic a pessic" Titoieta Ràdio va dedicar un programa a la Setmana Santa i Pasqua de 1993. L'espai comptà amb la participació de nombrosos convidats. Entre ells va destacar la de LLoreç Tous, teòleg, i Aina Moll, coordinadora de la campanya de normalització lingüística. Francesc Mauri, l'home del temps de TV3, efectuà la previsió meteorològica del dia de la Pau. Va encertar a mitges.

Titoieta Ràdio dedicarà, aquest mes de maig, un dia complet de la seva programació a la presentació del darrer disc de S'Orquestrina d'Algaida. El treball discogràfic de s'Orquestrina amb el nom genèric "De cap a peus" és sobretot una invitació a ballar...

La guanyadora del premi cinematogràfic Goya 93' a la millor actriu principal, Ariadna Gil, va concedir una entrevista al programa titoier "Temps de Cinema". La conversa via telefònica fou emessa en directe el passat dissabte 24 d'abril. Una setmana abans el programa comptà amb la participació de l'actriu Amparo Moreno, la padrina de l'emissora.

Titoieta Ràdio, l'emissora municipal d'Algaida, cerca col·laboradors a tots els pobles de les Balears. En aquests moments ha començat la recerca. Les darreres setmanes, arran d'un anunci aparegut a la premsa local, nombroses persones s'han interessat per la proposta.

Titoieta Ràdio, 107.5 FM

6è aniversari

Programa en directe Sant Jaume 1987

Programa especial Dia de les Illes Balears
Valldemossa, maig de 1991

Programa S'Ambigu especial Nadal 1991

Programa especial Sa Fira d'Algaida 1992

Visita del conseller Bartomeu Vidal, desembre 1992

Una de les camisetes de l'estiu 1992

UNA XERRADETA... (acabament)

En acabar BUP voldria fer la carrera d'arquitectura; també m'agradaria fer Belles Arts, però el futur que li veig a aquesta segona opció és l'ensenyament i a jo la idea d'ensenyar no m'agrada.

Consider que l'arquitectura té molt a veure amb la pintura. Quan era petita feia plànols d'així com m'hagués agradat que fos ca-nostre.

-I com t'agradaria que fos la teva casa?

-Ara, encara no ho sé.

-Un color.

-El vermell, tirant a "granate", és el que més m'agrada: el color sang. També els grisos i els negres.

-De quin color pintaries Algaida?

-De gris, sobretot per l'ambient que hi ha i per la gent major. I perquè és un poble que no té molta animació. Així i tot, m'agrada molt, però no tot.

-Una forma.

-Millor un símbol, són molt personals. La darrera exposició que he fet es basa precisament en això. La vaig començar fent un curset al Molí d'en Xina, durant el mes d'octubre. A través d'impulsos, pintàvem sobre el paper el primer que ens sortia, volíem aconseguir saber quins eren els nostres símbols.

Després elegírem quatre dibuixos i els convertírem en ceràmiques; i a partir d'aquí vaig desenrotllar una sèrie de dibuixos i gravats que són els que ara expòs.

La gent, quan mira la teva obra, hi veu coses que mai són el mateix que tu vols dir. Tu, a vegades, expresses coses que no són reals, són sentiments. La gent no ho entén. Necessita identificar les formes amb coses, objectes que ella coneixi.

-No és la primera vegada que exposes.

-Amb aquesta són dues les exposicions que he fet tota sola. He participat, també, en tres o quatre col·lectives. Les que fas individualment serveixen serveixen per mostrar el que tu fas. Però crec que les exposicions col·lectives també són positives, veus coses distintes i pots veure el treball de tot un grup.

-Parlem de projectes.

-Per ara, acabar aquest curs. De cara a l'estiu, no tenc cap curset programat. Bé, aquest mes de maig anirem amb la gent del Molí a Eivissa a pintar.

-D'Algaida, què és allò que més te motiva a l'hora de pintar?

-L'edifici del Molí d'en Xina, l'he pintat més de mil vegades, sobretot les aspes. També m'agrada el paisatge que es veu des del carrer d'es Colomer mirant cap a Cura.

-Quines són les activitats que fas quan no estudies o pintes?

-Sobretot, escoltar música i llegir. No faig esport, no m'agrada. Escolt música pop-rock actual, m'agraden grups com AC/DC, LAX'N'BUSTOS, el rock català.

Un dels llibres que més m'ha agradat han estat les aventures de Robinson Crusoe; darrerament he llegit "La dama del llac".

Dolors Maya Oliver exposa durant tot aquest mes de maig a la Sala Arts Bearn del carrer de la Concepció de Palma.

Una mostra de pintures i gravats que des d'aquest racó d'ES SAIG vos convidam a visitar.

BIEL SASTRE

Solucions als mots encreuats

Horizontals: 1. hipòcrites. 2. ofeguen. me. 3. morós. iabr. 4. od. F. S. pot. 5 g. a. pta. ss. 6. escalinata. 7. normatives. 8. inaptes. sé. 9 etiop. P. D. 10. àpat. amic.

Verticals: 1. homogeni. a. 2. ifod. sónep. 3. per. àcrata. 4. bogof. ampit. 5. cus. plató. 6. re. stitepa. 7. INI. anis. M. 8. t. ap. av. pi. 9. embostes. C. 10. sertsased.

UNA XERRADETA AMB...

DOLORS MAYA OLIVER

Digau 3-33-333-3333... Aturau-vos, pensau el nom d'un color. El teniu? Quin és? Blanc? Groc? Cel?...

Però, bono. Això què és? La xerradeta o un joc?

Evidentment, això és la xerradeta i la protagonista és na Dolors Maya Oliver (15 anys / estudiant de ler de BUP).

Els colors, les formes, els símbols formen part de la vida de na Dolors, que de ben joveneta va triar el dibuix, la pintura i un grapat més de disciplines per expressar els seus sentiments.

-Quin és el primer dibuix que vares fer i que encara guardes o recordes?

-No sé si és el primer que vaig fer, però el primer que guard és el de la façana de ca-nostre. És de quan feia segon de parvulets. Record que me va manar que el fes la meva mestre, n'Antònia Bauçana.

Quan era petita sempre pintava cases amb un arbre devora, i també vaixells. Supòs que ho feia perquè eren els dibuixos que més bé me quedaven.

-Quan començares a interessar-te pel món de la pintura?

-Vaig començar -si es pot dir- en sèrio als 6 anys a ca don Joan Balaguer, on hi vaig anar durant quatre anys. Allà vaig aprendre a dibuixar, fèiem còpies d'altres dibuixos, ens ensenyava a ombrejar...

A ca don Joan Balaguer hi vaig començar, més que perquè m'agradàs dibuixar, perquè hi anava una amiga meva, un poc major que jo.

-Quina és la teva relació amb el Molí d'en Xina?

-Quan tenia 10 anys, vaig començar a anar al Molí d'en Xina. M'agradava dibuixar i mon pare me volia matricular a qualche curs de pintura.

Aleshores mon pare va conèixer en Víctor Andreu, del Molí d'en Xina, i va ser quan vaig començar a anar-hi.

En Víctor Andreu m'agrada molt com a professor i com a persona, m'agrada així com ensenya, et deixa fer el que tu vols.

Ara ja fa cinc anys que vaig al Molí; vaig començar pintant una model i després he fet cursos de gravat, pintura, etc.

Crec que tota la gent que va al Molí té unes idees comunes respecte a l'art.

Quasi tot el que sé ho he après allà. He aclarit les idees. Ara sé molt més bé el que vull aconseguir. Faig el que m'agrada a jo i no el que agrada als altres.

-Què és allò que vols aconseguir?

-Vull aconseguir una obra més madura. Fer coses que de cada vegada m'agradin més i seguir dins el món de la pintura.

(Segueix a la pàgina anterior)